

รายงานวิจัยเรื่อง

บัญชีบ

ประวัติศาสตร์หมู่บ้าน หมู่บ้านวังแคน คำมลวังแคน อำเภอ
ท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
นายนิติ กลสีโภคถ

บทคัดย่อ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า หมู่บ้านวังแคน คำมลวังแคน อ่าเภอท่าเรือ จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อการคอมนาคม และ การสาธารณูปโภค เครื่องสื่อสารมวลชน ทำให้บ้าน
วังแคนมีความทันสมัยมากขึ้น และจากการศึกษาปรากฏว่า หมู่บ้านวังแคนในระยะ 20
กว่าปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงในด้านทางๆ กันนี้

1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในการผลิต มีการใช้เครื่องมือทุน
แรงทางการเกษตร การใช้ปุ๋ยและยาฆ่าแมลงมากขึ้น แม้ว่าบ้านวังแคนจะอยู่ในเขต
ชลประทานก็ตาม การใช้เทคโนโลยีก็กล่าววันนี้เป็นเพียงเครื่องทุนแรงเท่านั้น มีค
ท่าให้ผลผลิตสูงขึ้นกว่าเดิมแทบอย่างไร

2. การเปลี่ยนแปลงด้านการรับสิทธิ์คืน ในสมัยเมืองไม่มีชลประทานนั้น การ
พำนากับภัยแล้ง ก็คือกัน Bradley ท่าให้ชาวบ้านทองจำนวนที่คืนกันหายทุนใน
เมือง และถูกยกที่คืนเมื่อไม่สามารถใช้หนี้ได้ ชาวบ้านจำนวนมากกองสูญเสียที่คืนและ
กลับเป็นผู้เช่าใน ปัจจุบันบ้านวังแคนมีการชลประทานและการคอมนาคม การพำนากอง
เสียค่าใช้จ่ายมากขึ้น ประกอบกับราคากาชาดก่อ ชาวบ้านบางคนขายที่คืนและอพยพเข้า
ท่องานในเมือง ท่าให้คนรายในหมู่บ้านมีขนาดการถือครองที่คืนใหญ่ขึ้น ส่วนใหญ่
อุทสาหกรรมมีแนวโน้มขยายตัวที่คืนเพื่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น

3. การเปลี่ยนแปลงด้านอาชีพ ชาวบ้านส่วนใหญ่ยังคงพำนากัน นิั้งในเขานา
พำนากอง และบุ้นเขานา นอกจากนี้ยังมีอาชีพรับจ้างในงานเกษตร งานกระหั่น เมื่อมีโรง
งานอุตสาหกรรมเข้ามาด้วย ชาวบ้านได้เปลี่ยนอาชีพมารับจ้างงานอุตสาหกรรมมากขึ้น
และในภาวะราคากาชาดก่อ มีผลลัพธ์คืนให้ชาวบ้านที่ไม่มีที่คืนเข้าไปรับจ้างในเมืองมากขึ้น

4. การเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้นำหมู่บ้าน กล่าวไก้ว่า ในสมัยที่การคมนาคม
ปัจจุบันสะดวกนั้น ผู้นำหมู่บ้านอยู่ชานเมืองเลือกให้เป็นตัวแทนในการปกครองหมู่บ้าน และ
ศักดิ์ศรีทางอ่าวເກອ. เป็นพื้นที่พัฒนาชานเมืองและรับใช้ชาวบ้าน แต่ความเมื่อยล้าเดินทางเข้า
ถึงหมู่บ้าน อ่านใจของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาถึงหมู่บ้าน ทำให้ผู้นำหมู่บ้านจำเป็น
กองรับใช้เจ้าหน้าที่ของรัฐโดย คันทรี้แม่ราชนครินทร์จะเป็นตัวแทนหัวของชาวบ้านและ
ของรัฐ แต่ในทางปฏิบัติแล้ว ปรากฏว่าบทบาทของผู้นำหมู่บ้านมีแนวโน้มจะรับใช้เจ้า
หน้าที่ของรัฐ มากกว่ารับใช้ชาวบ้าน

5. ในด้านการเปลี่ยนแปลงประเพณีและวัฒนธรรม ชาวบ้านยังคงปฏิบัติพิธี
กรรมตามประเพณี ซึ่งส่วนมากเป็นประเพณีเกี่ยวกับพิธีกรรมทางเพศทางศาสนา
และประเพณีเกี่ยวกับชีวิตรักไม่เคร่งครัด เมื่อตนแก่ก่อน ส่วนประเพณีที่หมดไป ได้แก่
ประเพณีลงแขก และพิธีกรรมเกี่ยวกับพิทักษ์

ดำเนินการอย่างสมดุล